

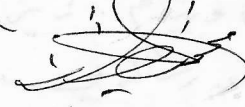
آئقره ۱۱ ربيع الاول ۱۳۹۷
۲۸ شباط ۱۹۷۷

عزيز قرده شيم، محترم دوستم و آراشم لطيف بك،
اره شاد الله، محترم ينك خانم اخندي ايله برلكده،
ابي سگدر، ايسى زمانه خبرلر كوردن محروم، شري
صه زمانه خاطر مقدم، يوسف بولكا يكي سبب ده
آكلندى، "ساله تاتار له" و عقينه كوزل برياري
شرايت يگدر خبر آلدغ، بولكا جوده و شيم، شير
تام الله نه اول، ايلك دفعه اولارده بو ساله ييب
پارسه كى *Bibliothèque Nationale* ده بولوب اوقودم،
اورمانه پارسه بولمانه *Grabowsky* اسكده،
بيابو غراف ايله بو موضوع كوروشك صورتيله يكي بيله
متم معلومات آلدغ، خوانده خاطرده سليقه
بولك چچلى كتابده بر خيلى معلومات الده ايتيم،
مملكه دو نكده حكره بوشه، يرلشمه برلستانلى اولار
Vlado Gluck ده رجا ادوب، بور ساله نكده يسين
بوستانچه ترجميني ياپيرده، ۱۹۳۸ ييلده لستانلى
على *Voronowicz* و محمد سيد الحموي "الاسلام فى
بولونيا" اسكده بر كتاب شرايت ييلر (قاهره ده) و
عربي اولارده، معلم اولدغى اوزره، پترو غراد اونيورسيتي
بر و خورلر ده *Antony Muhlinsley* استا بولده
اميه اخندي اسكده بر كتابي ده بور ساله نك توركميني
تأليه ايتيم، بولك هم صيتيني هم ترجميني ۱۸۵۱
ييلده شرايت ييلر (رساله نك متن صما غل انقال ايتيم ده
اول مشهور راعب پاشانك الله بولويورده).

۱۹۴۱ء سے سندھ کتبچہ بابتہ وفات ایہہ سربوسنے کی
صحیہ خا بنجیج ، "الہدایہ" آدلی ، دیہہ کردہ ولیری جمعیتی
مجموعہ سندھ ہر مقالہ نشرایتی ، مقالہ دہ *Vlado Olinski*
پوشاچیہ ترجمہ سینی طبعی تکلیف و لہستانہ علمائری عقدہ
ہر مقالہ پی یا سیدلادی ، حکمر لری *Omslimash Litewski*
آدلی رالی دہ (*Monieja Tuhana - Baranowski*)
الہ ایتم (*Warsaw 1896*) . پارسیہ دہ سرفیاتہ کی
لہستانہ آرتا سربوسنے *Michail Domaszewicz* دہ
دہ ہر خلیی معلومات طریبدوم . ہر قانع لہستانہ ملماہ
طلبہ ایہہ لہستانہ عفتیسی دوستور یعقوب شیبہ نلیہ قریح
ایہہ اعبالہ قور دہ (عفتی طلبہ پی سربوسنے دہ کی غازی
عسریہ بلکہ سربوسنے قید ایہہ ملک ایچوہ کیر متدی)
کدیس دہ ایکیجی جہاہ ہر سربوسنے حکمر قاهرہ دہ وفات
ایہہ ، خا تاج بو ہر سربوسنے حکمر
افانہ سربوسنے کورہ لہستانہ آرتا ملماہ قالمہ کی
Massigmon ۱۴
حالہو کہ ۱۴ ایچہ عسریہ ، کناز *Witold* دہ دعوی اور رین
(اکثریا) قور دہ اور ایہ کیرہ ملماہ لہستانہ ہر سربوسنے
پارسیہ ملیونی ہر سربوسنے ، حکمر زجرہ ہر سربوسنے
یولیلہ صاحبیری آٹامہ و دہ سربوسنے اولہ لکیر می
نیکہ ایہہ دہ ایہہ سربوسنے ہو ملماہ لہستانہ اہالہ
عسوائری دہ (شداختہ) و ہر سربوسنے
ایہہ سربوسنے یا دکر (کہ عتینہ صاحبہ دکلیم)
سربوسنے ہو ماضی پی اوکدہ جابڈ سربوسنے و بالطبع
ہو وسیلہ ایہہ سربوسنے دہ طاہرہ وسیلہ اولدی
ہر روایتہ کورہ ، سربوسنے اعلیٰ پی آہیہ ہر سربوسنے
عجبہ دو عسریہ ہر سربوسنے؟ سربوسنے کیرہ ، انستیتولن
ہالی خراب اولدی ، تہیلہ صالحہ بلکہ دہ ہر سربوسنے اولدی کہ
ہر سربوسنے کیچوہ .

بوسه د گيڼ ده پر خپل کچيکدي ، اښاء الله ،
تعطيله چتار .

سومره تعطيليزه کيږي اورزه در ، په هغه صلي
ار صروه کيږي م لاره ، چاڼوکه شاپ باسند بوي
عزييل کليم و آجبه پر قانع کوه او اوښه تورنگه بيلم
سوکلي هو حقلمو ، طور ونگر من اښاء الله کذا
ايد لر ، هيښک محبت کوز لر نه اوږم .

مستم نیک طالع افندي عهه حرمت ايد ،
سره ده سوکي و صافي ايد سر ملرم عزير قوه هم افغ

نقل
موله شريف قانديليکس ، او ابي تميلوله
تبریک ايد رم .

NIO_15, 28 Şubat 1977. [10 Rebûlevvel 1397]

Ankara

Aziz Kardeşim, Muhterem Dostum ve Adaşım Tayyip Bey,

İnşallah muhterem yenge hanımefendi ile birlikte, iyisinizdir. Epey zamandır haberlerinizden mahrumum. Sizi her zaman hatırlamaktayım. Bu sefer buna yeni bir sebep de eklendi. “Risale-i Tatar-ı Leh” ve hakkında güzel bir yazı neşrettiğinizi haber aldım. Buna çok sevindim. Zira tam elli sene evvel, ilk defa olarak bu risaleyi Paris’teki Bibliotheque Nationale’de bulup okudum. O zaman Paris’te bulunan Graboresley isminde bir bibliyograf ile bu mevzuyu görüşmek suretiyle, yeni bazı mütemmem malumat aldım. Şu anda hatırımdan silinen, büyük hacimli bir kitaptan bir hayli malumat elde ettim. Memlekete döndükten sonra Bosna’ya yerleşmiş bir Lehistanlı olan Vlado Glück’ten rica edip, bu risalenin kendisine Boşnakça tercümesini yaptırdık. 1936 yılında Lehistanlı Ali Voronowiez ve Muhammet Seyyit el-Hamevi “İslam fi Polonya” isminde bir kitap neşrettiler (Kahire’de) ve Arapça olarak. Malum olduğu üzere, Petrograd Üniversitesi profesörlerinden Antony Muhlinsley İstanbul’da Emin Efendi ismindeki bir kitapçıdan bu risalenin Türkçesini temin etmiş, bunun hem metnini hem tercümesini 1858 yılında neşretmiştir. (risalenin metni sahaflara intikal etmeden evvel meşhur Ragıp Paşa’nın elinde bulunuyordu).

1941 senesinde genç yaşta vefat eden Saraybosnalı Mehmet Hançîç, “el-Hidaye” adlı, Din Görevlileri Cemiyeti mecmuasında bir makale neşretti. Makalede Vlado Glück’ün Boşnakça tercümesini musahhah şekliyle ve Lehistan Müslümanları hakkında bu makaleyi yayınladı. Sonraları O Muslim ach Litewvloich adlı risaleyi de (Macieja Tuhana-Baranowsleigo) elde ettim (Warşşawa). Paris’te de şarkıyattaki Lehistanlı arkadaşlarımdan Mihail Domaszewicz’ten de bir hayli malumat topladım. Birkaç Lehistan Müslüman talebe ile Lehistan Müftüsü Doktor Yakup Şiyengiye Karsiç ile ahbaplık kurduk (müftü talebeyi Saraybosna’daki Gazi Hüsrev Bey Medresesine kaydettirmek için getirmişti). Kendisi de İkinci Cihan Harbinden sonra Kahire’de vefat etti. Zaten bu harpten sonra L. Massignon’un ifadesine göre Lehistan’da artık Müslüman kalmadı. Halbuki 14. Asırdan, Kenez Witold’un daveti üzerine (ekseriya) Kırım’dan oraya giden Müslümanlar, bir zamanlar yarım milyonu bulmuştu. Sonra zecri Hıristiyanlaştırma yoluyla sayıları azalmış ve 50 sene evvel yirmi bine inmişti. İlk zamanlarda bu Müslümanlara asalet unvanları dahi (şlahte) verilirdi.

İşte sizin yazınız (ki metnine sahip değilim) bütün bu maziye önümde canlandırdı ve bittabi bu vesile ile sizi de hatırlamaya vesile oldu.

Bir rivayete göre, bu sene emekliye ayrılacakmışsınız. Acaba doğru mu bu haber? Siz giderseniz, enstitünün hali harap olur. Tembel Salih Bey de profesör olmadı ki yerinize geçsin.

Bu seferki derginiz de bir hayli gecikti. İnşallah, tatile kadar çıkar.

Sömostre tatilimiz de girmek üzeredir. Bir hafta sonra Erzurum’a gitmem lazımdır. Halbuki Şubat başında buraya griple geldim ve ancak birkaç gün evvel ondan kurtulabildim.

Sevgili çocuklarımız, torunlarımız inşallah keza iyidirler. Hepsinin muhabbetle gözlerinden operim.

Muhterem yenge hanımefendiye arz-ı hürmet eder, sizi de sevgi ve saygı ile selamlarım, aziz kardeşim efendim.

Not: Mevlid-i şerîf kandilinizi, en iyi temennilerimle tebrik ederim.

Mehmet Tayyip Okiç